

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200796
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220200796.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: v 1. rade C. F., W.. XX.XX.XXXX, F. N. XXX, XXX XX Y., v 2.rade Y. F., W.. XX.XX.XXXX, F. N. XXX, XXX XX Y., v 3. rade T. F., W.. XX.XX.XXXX, F. N. XXX, XXX XX Y., o zaplatenie 8.020,16 Eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaným v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 6.5.2020 domáhal voči žalovaným v 1. až 3. rade zaplatenia 8.020,16 eur spolu s 6,59 % ročným úrokom za úver zo sumy 6.987,91 eur od 1.4.2018 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.269,37 eur od 1.4.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 7.500,00 EUR, pričom v zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Uvedený medziúver bol v zmysle uvedených skutočností a zmluvných ustanovení poskytnutý v dvoch splátkach nasledovne:

- prvá splátka dňa 02.10.2013 vo výške 6.000,- EUR,

- druhá splátka dňa 19.11.2013 vo výške 1.400,- EUR,

Žalovaní sa zaviazali splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 52,69 EUR, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 7,75 EUR a 6,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 41,19 EUR a poplatok za poistenie typu A vo výške 3,75 EUR. Žalovaní sa zaviazali platiť splátku úrokov a poplatok za poistenie jednou splátkou v prospech účtu stavebného sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Od decembra 2014 žalobca upravil systém tak, aby z konta sporenia na konto medziúveru preúčtoval len časť zodpovedajúcu úroku za medziúver a poplatku za poistenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere, teda splátka za úroky z medziúveru a poplatok za poistenie.

Splátky boli splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti a medziúver prestali riadne a včas splácať. Žalobca listom zo dňa 09.03.2017 vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti (ďalej len „Upozornenie“). Keďže omeškané splátky neboli v zmysle Upozornenia doplatené ani v dodatočnej lehote na plnenie, žalobca dňa 11.05.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca teda v súlade s čl. X bod 10.24. zmluvy o úvere zúčtoval nasporenú sumu vo výške 262,09 EUR so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 7.500,00 EUR (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 7.237,91 EUR (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (11.05.2017), predstavuje sumu vo výške 7.609,37 EUR, pričom pozostáva z istiny vo výške 7.237,91 EUR, z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 7.500,00 EUR do 11.05.2017 spolu vo výške 176,46 EUR, nezaplateného poplatku za poistenie od februára 2015 do mája 2017 (28 x 3,75 EUR) vo výške 105,00 EUR a z nezaplatených poplatkov za upomínanie spolu vo výške 90,00 EUR. Žalobca si týmto dovoľuje uviesť, že si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 90,00 EUR. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 11.05.2017 v Oznamení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.05.2017 (7.609,37 EUR - 90,00 EUR = 7.519,37 EUR, t. j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu zo zosplateného medziúveru). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.19.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 12.05.2017). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uskutočnili žalovaní vklady v celkovej výške 250,00 EUR, a to nasledovne:

- dňa 27.10.2017 vo výške 50,- EUR,
- dňa 18.12.2017 vo výške 50,- EUR,
- dňa 22.01.2018 vo výške 100,- EUR,
- dňa 27.03.2018 vo výške 50,- EUR.

Žalovaná suma vo výške 8.020,16 EUR vyčíslená k 31.03.2018 teda pozostáva z:

- istiny 6.987,91 EUR (istina vo výške 7.237,91 EUR znížená o vklady vo výške 250,00 EUR),
- nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 176,46 EUR,
- nezaplatených poplatkov za poistenie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 105,00 EUR,
- 6,59 % úroku za úver od 12.05.2017 do 31.03.2018 vo výške 419,80 EUR,
- 5,00 % úroku z omeškania od 12.05.2017 do 31.03.2018 vo výške 330,99 EUR.

2. Žalovaní sa k žalobe nevyjadrili.

3. Na výzvu súdu, aby žalobca doplnil svoje skutkové tvrdenia o uvedenie údajov, s ktorou splátkou sa žalovaní dostali do omeškania po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (ktorá mimoriadnu splatnosť vyvolala) a kedy nastala splatnosť tejto splátky, žalobca v podaní zo dňa 8.6.2020 uviedol, že žalovaní sa dostali do omeškania so splátkou splatnou dňa 15.11.2016. Bolo to z dôvodu započítania pohľadávky dňa 27.12.2016 vo výške 128,18 EUR, ktorá pokryla predchádzajúce nezaplatené splátky za mesiace september 2016, október 2016. Splátku za mesiac november 2016 pokryla len sčasti, a to len do výšky 38,30 EUR, pričom mesačná splátka bola vo výške 44,94 EUR (41,19 + 3,75). Z uvedeného dôvodu sa žalovaní dostali do omeškania so splátkou splatnou 15.11.2016 a s touto splátkou boli v omeškani po dobu dlhšiu ako tri mesiace, a kvôli ktorej ešte pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru žalobca pristúpil dňa 11.03.2017 k zaslaní Upozornenia na možnosť využitia svojho práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zostatku úveru. Dlžná suma v Upozornení zahŕňa tak splátky úveru, ako aj splátky, ktoré boli žalovaní povinní uhrádzať na konto sporenia. Žalovaní na predmetné Upozornenie žiadnym spôsobom nereagovali a dlžnú sumu nedoplatili. Keďže žalovaní neuhradili žiadnu ďalšiu splátku, žalobca vyhlásil ku dňu 11.05.2017 mimoriadnu splatnosť zostatku úveru.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa osobne dostavil len žalovaný v 3. rade. Žalobca sa z neúčasti na nariadenom pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Nedostavili sa žalovaní v 1. a 2. rade. Súd pojednával postupom podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu a žalovaných v 1. a 2. rade. Na nariadenom pojednávaní sa oboznámil

s podaniami strán sporu a listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, ako aj ostatným spisovým materiálom, a zistil tento skutkový stav veci:

5. Na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere Č.. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným v 1. a 2. rade medziúver vo výške 7.500,00 EUR, pričom v zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Uvedený medziúver bol v zmysle uvedených skutočností a zmluvných ustanovení poskytnutý v dvoch splátkach nasledovne: prvá splátka dňa 02.10.2013 vo výške 6.000,- EUR, druhá splátka dňa 19.11.2013 vo výške 1.400,- EUR. Žalovaní sa zaviazali splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 52,69 EUR, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia.

6. Žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti a medziúver prestali riadne a včas splácať, preto ich žalobca listom zo dňa 09.03.2017 vyzval na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalobca na výzvu súdu nerozporovane skutkovo tvrdil, že žalovaní sa dostali do omeškania so splátkou splatnou dňa 15.11.2016 a s touto splátkou boli v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace, a kvôli ktorej ešte pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru žalobca pristúpil dňa 11.03.2017 k zaslaniu Upozornenia na možnosť využitia svojho práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zostatku úveru. Žalovaní na predmetné Upozornenie žiadnym spôsobom nereagovali a dlžnú sumu nedoplatili. Keďže žalovaní neuhradili žiadnu ďalšiu splátku, žalobca vyhlásil ku dňu 11.05.2017 mimoriadnu splatnosť zostatku úveru.

7. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

10. Podľa § 7 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 310/1992 Z. o stavebnom sporení stavebné sporenie vykonáva stavebná sporiteľňa na základe ňou vydaných zásad schválených Národnou bankou Slovenska po dohode s ministerstvom, ktoré musia obsahovať najmä a) druhy stavebného sporenia a podmienky uzatvárania zmlúv o stavebnom sporení a zmlúv o stavebnom úvere, b) zloženie fondu stavebného sporenia, postup a lehoty pri poskytovaní stavebného úveru, podmienky a predpoklady poskytnutia stavebného úveru, c) postup a lehoty pri usporiadaní vkladov zo zrušených zmlúv o stavebnom sporení, d) spôsob ochrany stavebného sporiteľa pri odobratí bankového povolenia alebo pri zániku bankového povolenia stavebnej sporiteľni podľa osobitného predpisu, e) podmienky poskytovania stavebných úverov v prípadoch uvedených v § 12 ods. 2 písm. a).

11. Zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len "cieľová suma"), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma, c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa, d) úrokové sadzby vkladov, e) podmienky a postup pri výplate vkladov, f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov, g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení, h) podmienky, za ktorých

možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení, i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení, j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

12. Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokové sadzby stavebných úverov, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práva povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

13. Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

19. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). OZ podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza

sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

21. Z obsahu spisu mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovaným v 1. a 2. rade úver prostredníctvom úverovej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX.

22. Žalobca listom zo dňa 9.3.2017 upozornil žalovaných, že vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko podľa jeho výziev neuhradili dlžné splátky vrátane splátky splatnej v mesiaci marec 2017 s tým, že ak do dátumu 24.3.2017 dlžné splátky neuhradia, vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru.

23. Z nepopretých skutkových tvrdení žalobcu, ktorý má povinnosť uvádzať pravdivé skutkové tvrdenia, súd zistil, že mimoriadna splatnosť úveru nastala dňa 11.5.2017.

24. Zo žalobcom predložených výpisov z účtov zosplatneného medziúveru a stavebného sporenia a tiež nerozporovaných skutkových tvrdení žalobcu plynie, že žalovaní sa dostali do omeškania pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru minimálne so splátkou splatnou 15.11.2016 (uvedené tvrdí žalobca a korešponduje to s výpismi z účtu) a následne splátkami splatnými 15.12.2016, 15.1.2017, 15.2.2017, 15.3.2017, s tým, že vychádzajúc zo znenia § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ pri nerozporovaných skutkových tvrdeniach žalobcu posúdených v prospech spotrebiteľa o tom, že k zosplatneniu došlo ku dňu 11.5.2017 (svedčí o tom aj pripojená doručka a nerozporovanie skutkových tvrdení žalovanými), potom uvedené zosplatnenie, ktoré vychádzajú z § 565 OZ má nastať najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, k takémuto zosplatneniu pri nerozporovaní skutkových tvrdení žalobcu o zosplatnení (opäť zdôrazniac, že opačný výklad by bol v neprospech spotrebiteľa) muselo dôjsť najneskôr pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.2.2017.

25. Ak žalobca pri povinnosti uvádzať pravdivé skutkové tvrdenia uvádza, že k zosplatneniu došlo, pričom túto skutočnosť spotrebiteľ nerozporuje a pri posudzovaní premlčania je uvedený výklad § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ v prospech spotrebiteľa, niet dôvodu spochybňovať žalobcom tvrdené zosplatnenie, na ktoré sám poukazuje, pričom pripojené dôkazy (výpis z úverového účtu) potvrdzujú ním uvádzané tvrdenia o tom, že žalovaní boli v omeškaní najmenej 3 mesiace so splácaním splátok a boli žalobcom upozornení na možnosť zosplatnenia, čo aj žalobca postupujúci podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ pri nerozporovaných skutkových tvrdeniach žalovanými realizoval.

26. Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr než zabezpečená pohľadávka.

27. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

29. Podľa § 54a OZ v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Podľa § 879v OZ v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 05.12.2018 konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

31. Žaloba bola podaná na súd dňa 6.5.2020.

32. Vzhľadom na začatie konania dňa 6.5.2020 (doručenie žaloby) po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (05.12.2018), bolo v zmysle § 54a OZ v spojení s vyššie citovaným § 879v OZ povinnosťou súdu ex offio skúmať, či v danom prípade žalobca, resp. pôvodný žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako došlo k jej premlčaniu. Uvedené jasne potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 348/2018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60 zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarcu za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondícia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 OZ). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

33. Ustanovenie § 565 druhá veta OZ je na zosplatnenie spotrebiteľského úveru aplikovateľné v intenciách § 53 ods. 9 OZ, ktorý predstavuje lex specialis v tom zmysle, že veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, t.j. po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (teda pre ktorú k zosplatneniu dochádza). Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi nie kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 OZ v zmysle § 53 ods. 9 OZ, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Zo skutkových okolností prípadu (žalobcom predložený výpis z účtu), ako aj skutkových tvrdení žalobcu vyplýva, že splátka ktorá mala splatnosť vyvolať bola splátkou splatnou 15.11.2016, resp. splátky splatné do 15. dňa v mesiaci marec 2017. K jednostrannému zosplatneniu úveru právnym predchodcom žalobcu podľa tvrdení žalobcu došlo dňa 11.5.2017, kedy boli žalovaní v omeškaní najmenej 3 mesiace, a to najneskôr so splátkou splatnou dňa 15.2.2017, resp. podľa tvrdenia žalobcu už so splátkou splatnou dňa 15.11.2016 a v lehote na platné uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 OZ.

34. Ustanovenie § 101 OZ je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 OZ vo vzťahu k nemu je lex specialis, t.j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní tri mesiace, tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 OZ. Prednosť má teda právna úprava zakotvená v druhej vete § 103 OZ, v zmysle ktorej je počiatok plynutia premlčacej doby viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 OZ bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 OZ namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety OZ inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje. Premlčacia lehota v zmysle druhej vety § 103 OZ teda začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a pre ktorú k zosplatneniu došlo (teda zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala), teda v danom prípade vychádzajúc z pripojených dôkazov žalobcom (výpisu z úverového účtu a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti) najneskôr dňa 15.2.2017 a uplynula 15.02.2020. Pokiaľ žalobca doručil na súd žalobu až 6.5.2020, potom je potrebné konštatovať, že v danom prípade žalobca v konaní uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni § 54a OZ a v súdnom konaní ho preto nemožno priznať. Na základe tohto záveru súdu bola žaloba súdom zamietnutá pre jej nedôvodnosť.

vzhľadom k čomu bolo nadbytočné ďalej sa podrobne zaoberať posudzovaním náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

35. Na podporu argumentácie ohľadom otázky začiatku plynutia premičacej doby súd odkazuje aj na prijaté závery Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.03.2019, s ktorými sa plne stotožňuje a na ne odkazuje.

36. Rovnako tak na podporu svojej argumentácie súd poukazuje na obdobné právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky (rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/59/2019 zo dňa 23.01.2020, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6Csp/5/2019 zo dňa 17.09.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/122/2019 zo dňa 21.05.2020, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6Csp/150/2019 zo dňa 15.04.2020, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6Csp/159/2019 zo dňa 15.04.2020).

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

39. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. O nároku na náhradu trov rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Súd žalobu zamietol, preto je procesný úspech v rozsahu 100 % na strane žalovaných. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tomto prípade však súd považuje za potrebné poukázať na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, a tiež článok 4 CSP a princíp analógie iuris. Žalovaným v 1. až 3. rade by ako úspešným v spore teda patril nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov konania si neuplatnili, preto v súlade s uvedenými princípmi súd rozhodol tak, že im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.